

Prevencija nasilja u adolescentskim vezama

Amir Hodžić

CESI

Filipovićeva 20, Zagreb;

e-mail: CESI@zamir.net;

www.cesi.hr ; www.SeZaMweb.net

CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje

- **feministička organizacija koja radi na unapređenju društvenog položaja žena u svrhu ostvarenja rodne ravnopravnosti**
- **osnovana 1997. od strane aktivistica i članica ženskih i mirovnih inicijativa**
- **članica Ženske mreže Hrvatske, te članica nekoliko regionalnih i međunarodnih mreža**

Program "Senzibilizacija za pitanja roda i spola" provodimo od 1999. s ciljevima:

- Unaprijeđivanje odnosa među spolovima/rodovima.
- Promicanje razvoja znanja i vještina kroz izvaninstitucionalne edukacijske programe.
- Promicanje vrijednosti nenasilja, tolerancije, solidarnosti i spolne/rodne ravnopravnosti.
- Poticanje dragovoljnog rada mladih s mladima.
- Povećavanje stručnog znanja i sposobnosti profesionalaca/ki koji/e rade s mladima.
- Informiranje javnosti o problemima mladih vezanima uz seksualnost i nasilje.
- Razvijanje povezanosti i aktivne suradnje institucija, NVO-a i građana/ki.

CESI aktivnosti

- *Istraživanje*
- *Edukacija i informiranje*
- *Zagovaranje i javna politika*
- *Izdavaštvo*

Ciljevi projekta prevencije nasilja u adolescentskim vezama

Prevencija rodno uvjetovanog nasilja među mladima

Stvaranje uvjeta pogodnih za poštivanje ljudskih prava i
unapređenje rodne ravnopravnosti

Osmišljavanje program za učenike i učenice srednjih
škola te osiguravanje njegove šire primjene

Educiranje srednjoškolaca/ki te utjecanje na promjene u
stavovima i ponašanju vezanim uz rodno uvjetovano
nasilje.

Senzibiliziranje šire javnost za problem nasilja u
adolescentskim vezama, te ukazivanje na potrebu
edukacije mladih o ljudskim pravima i rodnoj
ravnopravnosti.

Aktivnosti

- Ispitivanje stavova, prepoznavanja i razumijevanja rodno uvjetovanog nasilja u adolescentskim vezama
- Osmišljavanje *Programa prevencije nasilja u vezama*
- Priručnik “Bolje spriječiti nego liječiti”
- Brošura “Tamna strana ljubavi - priča o Tanji i Mariu”
- Edukacija edukatora/ica
- Radionice za mlade u školama
- Kampanja

Nasilje u vezama - sustavan obrazac zlostavljujućeg ponašanja koje se čini u svrhu kontrole, dominacije i zastrašivanja.

- **Posljedica neravnopravnih odnosa između muškaraca i žena**

Češće u sredinama u kojima su:

- **Rigidne rodne uloge**
- **Visok stupanj tolerancije prema nasilju protiv žena**
- **Neadekvatno kažnjavanje nasilnika**

Faze nasilnog odnosa

- **Jačanje ili eskalacija nasilja** – označava početak događaja kada nasilnikov stres i napetost jačaju, javlja se zvoljba, srdžba.
- **Eksplozija/nasilno ponašanje** – odnosi se na nasilno ponašanje koje uključuje sve vrste zlostavljanja. Nasilnik pokušava uz pomoć nasilja kontrolirati situaciju.
- **‘Medeni mjesec’ ili žaljenje** – slijedi nakon zlostavljanja. Nasilnik može osjećati olakšanje ili stid, ispričava se i pokušava biti nježan. Može obećati da će se u buduće ponašati bolje, može se pokušati iskupiti nekim poklonom.

Mitovi o nasilju

- Silovatelji su nepoznati manijaci u mračnim ulicama.
- Ponekad je žrtva sama kriva za seksualno nasilje.
- Žrtve silovanja su najčešće mlade i privlačne djevojke.
- Alkohol i zloupotreba droga su stvarni uzroci nasilja.
- Žene su jednako nasilne kao i muškarci.
- Muškarci koji su nasilni ne mogu si pomoći.
- Nasilje i ljubav ne idu zajedno.
- Ako žrtva napusti zlostavljača nasilje će prestati.
- Kad dvoje izade na spoj ne može se govoriti da se desilo silovanje.
- Muškarci ne mogu biti žrtve seksualnog nasilja.

Istraživanje nasilja u adolescentskim vezama

- **22 srednje škole**
- **III i IV razred**
- **612 ispitanika i ispitanica**
- **33% živi u velikom gradu; 33% u malom gradu;**
33% u mjestu ili na selu
- **59% djevojaka i 41% mladića**
- **89% mladića i 88% djevojaka je bilo u vezi**
- **62% mladića i 52% djevojaka je imalo seksualne
odnose**

Rezultati istraživanja

- **57% mladića i 42% djevojaka smatra da je prava žena pasivna, osjećajna, pričljiva i brižna.**
- **52% mladića i 35% djevojaka smatra da su žene odgovorne za odgoj djece i obavljanje kućanskih poslova.**
- **21% mladića i 3% djevojaka izjavljuje da se od djevojke očekuje da pristane na seks s dečkom koji je potrošio poprilično novca tijekom zajedničkog izlaska.**
- **28% mladića i 8% djevojaka vjeruje da žene kada kažu NE misle DA.**
- **51% mladića i 31% djevojaka smatra da žena treba paziti da ne izaziva muškarca.**

Rezultati istraživanja

- **48% mladih doživjelo je da se njihov dečko/djevojka ponaša ljubomorno i posesivno.**
- **17% mladih doživjelo je da njihov/a partner/ica traži od njih opravdanja za sve što rade, kamo idu i s kim se susreću.**
- **17% mladih pristaju na nešto samo zato što im je neugodno ili ih je strah reći ne.**

PREPOZNAJ NASILJE!

- **Emocionalno nasilje je vrijeđanje, omalovažavanje, izolacija od prijatelja/prijateljica i obitelji, kontroliranje odijevanja, ponašanja i kretanja osobe s kojom ste u vezi, ljubomorno i posesivno ponašanje.**
- **Sve ono što čini da se druga osjeća loše, nelagodno i nesretno nisu znakovi ljubavi već nasilja!**

Rezultati istraživanja

- **15% mladića i 4% djevojaka smatra da je prihvatljivo da dečko udari djevojku ako ga je ona prevarila.**
- **26% mladića i 13% djevojaka ne smatra šamaranje nasilnim ponašanjem.**
- **23% mladića i 7% djevojaka smatra da je za neke osobe dobro da ih partner/partnerica ponekad udari.**

PREPOZNAJ NASILJE!

- **Fizičko nasilje je guranje, šamaranje, čupanje kose, udaranje rukama, nogama ili predmetima, opekotine i sve ono što rezultira nanošenjem tjelesnih ozljeda.**

Rezultati istraživanja

- **25% mladića i 12% djevojaka ne smatra prisiljavanje na seksualne odnose nasilnim ponašanjem.**
- **Svaki četvrti mladić očekuje da djevojka pristane na seksualni odnos ako je tijekom zajedničkog izlaska potrošio dosta novca na nju.**
- **6% mladića izjavljuje da prisiljava svoju partnericu na seksualni odnos.**

PREPOZNAJ NASILJE!

- **Seksualno nasilje je dobacivanje uvredljivih komentara seksualnog sadržaja; bilo koji oblik seksualne aktivnosti bez pristanka druge osobe; prisila na stupanje u seksualni odnos a također i prisila na seksualni odnos bez upotrebe kondoma; silovanje.**

Rezultati istraživanja

- **60% mladih ljudi izjavljuju da su doživjeli neki oblik nasilja u vezi.**
- **43% mladih izjavljuje da su koristili neki oblik nasilnog ponašanja u vezi.**
- **87% djevojaka i 57% mladića smatra da je nasilje u vezama ozbiljan problem.**

Ciljevi programa prevencije nasilja u adolescentskim vezama

OOsvijestiti utjecaj šireg društvenog konteksta na formiranje rodnih identiteta i uloga.

PPrepoznati povezanost rodno uvjetovanog nasilja i stereotipnih rodnih uloga.

IInformirati mlade o učestalosti, uzrocima i posljedicama nasilja u vezama.

OOspособити mlade za prepoznavanje te razviti mehanizme suočavanja s nasiljem u vezama.

UUtjecati na promjenu stavova koji podržavaju nasilje.

RRazviti i unaprijediti vještine potrebne za ostvarenje kvalitetne veze.

Program prevencije

Program prevencije za učenice/ke

Modul 1: Ljubav i veze

Modul 2: Rodni identiteti, uloge, odnosi među spolovima

Modul 3: Stereotipi, predrasude, moć, nasilje u vezama

**Modul 4: Vještine potrebne za uspostavljanje i
održavanje kvalitetne veze**

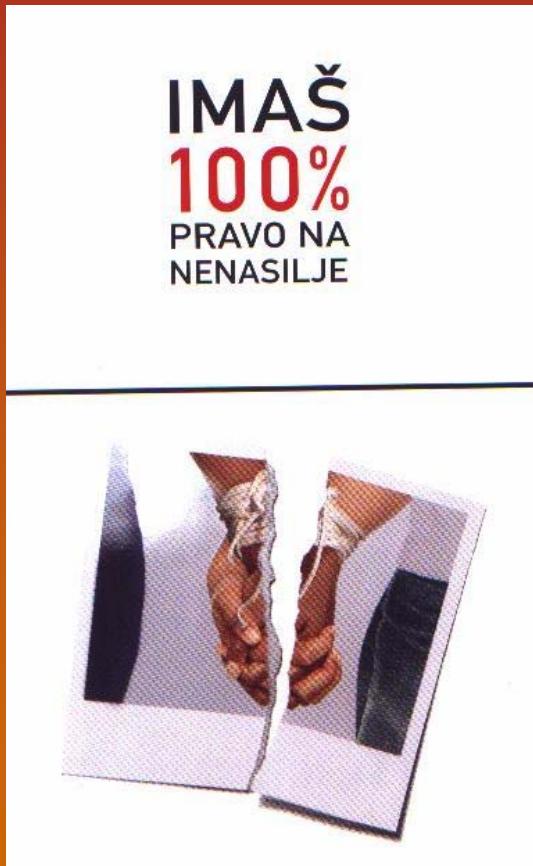
Modul 5: Ljudska prava – pravo na život bez nasilja

Program prevencije

- **Grupe za mladiće**
- **Osnaživanje djevojaka**
- **Osvještavanje – što poslije provođenja programa?**
- **Rad s roditeljima**

Svatko ima pravo na život bez nasilja!

Nasilje je
odgovornost
svih nas.